

ματα, ἅτινα ἐκφοβίζουσι τοὺς παῖδας, καὶ τινες ἡλίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· οὕτως, ὁ Ἑσκιρόλος ὑπε-
τῶν ἐνηλίκων. Ἡ ἀπόλυτος μὲν, ἀλλὰ βραχεῖα λόγισην ἐπὶ 1266 μνηῶν, 12 προσελθούσας ὑπὸ
στέρησις τοῦ φωτός, ἔχει τούναντίον καλὰ ἀποτε- ἐκθέσεως ἐν καυστικῷ ἡλίῳ. Ὁ Διδάκτωρ Μαρτινέ
λέσματα, καθότι ἀναπαύει τὴν ὄρασιν, καὶ τὸν ἐγ- παρατήρησε 2 ἐπὶ 110· ἀλλ' αἱ περιστάσεις αὗται
κέφαλον μάλιστα, ὅταν ἡ στέρησις αὕτη μέλλῃ νὰ εἰσὶ συχνότεραι εἰς τοὺς θερμοὺς τόπους, ἢ εἰς τὰ
διακόψῃ παρατεταμένην ἤδη ἐργασίαν.

Ὡς περ τὰ φυτὰ κακῶς ἐν τῷ σκότει ποιῶσι τὰς ἐαυτῶν λειτουργίας, τὸ δὲ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ, τείκε τοὺς στρατιώτας νὰ πίπτωσιν οἰοναὶ κεραυ-
τὰ διαβρέχοντα αὐτὰ, διέρχονται δι' ἡθμοῦ, ἀνευ νόπληκτοι. Ἐντεῦθεν φρονίμου ἰδίου εἶναι νὰ σκι-
ἀλλοιώσεως τινός καὶ ἀποσυνθέσεως, οὕτω καὶ τὰ ἀζήται καὶ ἀναπαύηται κατὰ τὴν καύσιν τοῦ ἡ-
ζῶα αἰσθάνονται τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἡλίου καὶ τῆς λίου· οἱ δὲ στρατιῶται νὰ μένωσιν ἐντὸς τῶν στρα-
ἀτμοσφαιρικῆς θερμότητος. Ἀρξώμεθα πρῶτον ἐκ τῶν κατὰ τὰς ὥρας ταύτας.

Ἐκ Ἀγρινίῳ, τῇ 30 Ἰουνίου 1856.

Ι. ΘΕΟΦΑΝΙΑΝΟΣ ΙΑΤΡΟΣ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

— 202 —

Ἐν τῇ σκιᾷ τὸ ἀνθρώπινον δέρμα μακραινέται καὶ ἐκχρωματίζεται· ὁ μακρασμός καὶ ὁ ἀποχρω-
ματισμός οὗτος παρατηροῦνται ἰδίως εἰς τοὺς κα- τοίχους τῶν μεγάλων πόλεων, εἰς τὰς νέας τῆς
πλουσίας τῶν κοινωνιῶν τάξεως, τὰς εἰθισμένους ὡς τὰ πολλὰ εἰς βίον μαλθακὸν καὶ οἰκουρόν. Ἐν
τῷ φωτὶ τούναντίον τὸ δέρμα χρωματίζεται καὶ
εὐκολώτερον διαπερᾶται ὑπὸ τῆς διαπνοῆς.

Τοιοῦτοι εἰσὶν οἱ χαρακτῆρες, αἱ ιδιότητες, αἱ παρατηρούμεναι εἰς τὸ δέρμα τοῦ χειρώνεκτος καὶ
τῶν ἀγροτικῶν ἀνθρώπων, αἰετοτε ἐκτεθειμένων εἰς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ λοιδορὰ ἄρθρα, τὰ ἐν τῇ Ἀ-
πλήρῃ ἀέρι, εἰς τὸν καύσωνα τοῦ ἡλίου, καὶ τῶν θηρῶν δημοσιευόμενα, κατὰ τῆς περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ
ὁποῶν τὰ ἀνοικτὰ μέλη, οἷα τὸ πρόσωπον, ὁ λαι- τῆς διαμορφώσεως τῶν φυλῶν τοῦ ἀρχαίου Ἑλλη-
μός, τὸ στῆθος, ἔχουσιν ὅψιν ἡλιοκαῆ, χροῖμα με- νικοῦ ἔθνους πραγματείας αὐτοῦ. Ἀλλ' ὅμως ὁ ἀ-
λάχρουν μᾶλλον ἢ ἥττον βαθύ. Οὕτω σπικνω- τάσθαλος συγγρά εἰς τῶν ἀρθρῶν ἐκείνων, δὲν πρέ-
τατα ἀπαντᾷται εἰς τούτους τὸ εἶδος ἐκείνου τοῦ πει νὰ μείνῃ ἀνεξέλεγκτος· διότι, ἂν πάντες μὲν φω-
ἐρυθήματος, τὸ οὕτω δὴ καλούμενον ἡλιοκαύμα, νῇ κατεδίκασιν τὸ βλάστημον αὐτοῦ ὕψος, ὑπάρ-
καὶ ὑπὸ τοῦ ὁποῦ τόσον ταχέως ἀλίσκονται οἱ χουσιν ἴσως τινὲς οἱ νομίζοντες ὅτι τὸ ἔργον τοῦ δὲν
κάτοικοι τῶν πόλεων.

Τὰ περκνώματα (φακοὶ) (taches de rousseur) εἰπεῖν ἡ ἐπιστημονικὴ ἀξία αὐτοῦ κατ' οὐδὲν εἶναι
τόσον συχνὰ εἰς τὰ παιδία, τοὺς λυμφατικούς με ἀνωτέρα τῆς ἡθικῆς.
τρίχας ξανθὰς ἢ ἐρυθράς, ἅτινα παρέρχονται μετὰ Τὴν ἀλήθειαν τυχὸν ἐπιχειρήσας νὰ ἀποδείξω,
τῆς ἡλικίας, ἢ τῆς μεταβολῆς τοῦ κλίματος ἢ τῶν ἀπεντὼ σήμερον εἰς τὴν πρώτην τῶν ἀρθρῶν αὐ-
ὠρῶν, δύνανται ἐπίσης ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἐν- τοῦ πεντάδα.

Ἐν τῷ πρώτῳ ἀρθρῳ, εὐθὺς ἀπὸ Μουσῶν ἀρχό-
ἐργειαν τοῦ ἡλίου ἐπὶ τοῦ δέρματος. Ταῦτόν δὲ μενος, διδάσκει ἡμᾶς τὰ καθ' Ἡρόδοτον, καὶ Θου-
ναταί τις εἰπεῖν, καὶ περὶ τοῦ Πέμρυγος καὶ ἐκ- κυδίδην, καὶ Ἐροπον, καὶ Διδώρον, καὶ Παντα-
ζέματος, καὶ τῆς χροῖας τῆς ὑποδορείου χρωμα- νίαν, καὶ Μύλλερρον, παλαιὰ περὶ παλαιῶν, ὡς
τιστικῆς ὕλης, ἀνατομικῆς αἰτίης, ἐξ ἧς ἐξαρτῶν- εἰκός, λέγων, νέον δὲ ἕτερον οὐδὲν ἢ ὅτι ἐν τῷ
ται αἱ ἀνθρώπινοι φυλαὶ χρωματίζονται, μελα- τέλει ἐκτενδονίζει πρώτην τινὰ καὶ χαριστά-
ναί, χαλκόχροοι, καστανὰ κατλ. Προσθετέον δὲ, την κατὰ τοῦ Κ. Π. καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ ὕβριν.
ὅτι οἱ τόποι τροποποιῶσι τὴν τελευταίαν ταύτην Εἰς ταῦτα, καθὼ μὴ ἔχοντα ἄμεσον τινα σχέσιν
ἐπιρροὴν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός· οὕτως, εἰς τὰς χώ- πρὸς τὸ ἀνὰ χεῖρας περὶ φυλῶν ζήτημα, οὐδὲν
ρας τὰς προφυλασσόμενας ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν ἀ- ἔχω νὰ ἀνταίπω.

νέμων ὑπὸ τοῦ ὄρους Τενερίφης καὶ Ἀτλαντος, Ἐν τῷ δευτέρῳ ἀρθρῳ ἀγωνίζεται, μετὰ προῖ-
οἱ Αἰθίοπες δὲν εἶναι τόσον τέλειοι, ὅσον εἰς τὰς οὔσης ἡδὴ παραφροῆς καὶ ὕβρεως, νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι
χώρας τῆς Νοβίας, τῆς Σιέρρας Λεόνης καὶ τοῦ ὁ Ὀμῆρος δὲν ἀνέφερε τὴν περὶ τοῦ Ἑλλήνος καὶ
Σενεγάλ.

Καὶ τινὰ δὲ συμπτώματα καὶ τινὰς νόσους δυ- τῶν παίδων αὐτοῦ γενεαλογίαν, κυρίως διότι δὲν
νάμεθα ἀποδοῦναι εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἡλικιῶν ὑπῆρχεν ὅτι τὸ γενεαλογηθῆσόμενον· ἀλλ' αὐτὸ
ἀκτίνων ἐπὶ τοῦ ζωϊκοῦ ὀργανισμοῦ. Τοιαῦτα εἰσὶν δὴ τοῦτο, ἕτερον δὲ οὐδὲν, εἶπε καὶ ὁ ἐπιχειρῶμε-
αἱ σφοδραὶ κεφαλαλγίαι, τὰ ἐρυσιπέλατα τοῦ προσ- νος. Ἐπεχείρησε νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ εἰς τέσ-
ώπου καὶ τοῦ τριχωτοῦ δέρματος τῆς κα ἀλῆς, σκρας φυλᾶς διαίρεσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους
αἱ ἀποπληξίαι, ὁ τέτανος, ἡ μηνιγγίτις, ἡ παρα- δὲν εἶναι παναρχαία· συνέφερε λοιπὸν ἐπὶ τούτῳ
φροσύνη, ἅπερ παρατηροῦνται μεθ' ὥρας τινὰς τὰ μάλιστα νὰ πιστοποιηθῇ, ὅτι ἐν ταῖς ὁμη-
ῇ ἡμέρας, εὐθὺς μετὰ τὴν ἄμεσον καύσιν τοῦ ρικοῖς ἔπεσι, τοῖς ποιηθεῖσιν ἐν τῷ μεταξύ τῆς

9 καὶ τῆς 8 ἑκατονταετηρίδος, οὐδὲν ὑπάρχει ἱχνος τῆς γενεαλογίης ταύτης καὶ διαιρέσεως, ἵνα, ἀπὸ τοῦ σημείου ἐκείνου κατὰβαίνων, ἀναζητήσῃ πότε ἄρα αὕτη παρήχθη. Ὁ δὲ ἀρθρογράφος ὁ ἐπαγγελλόμενος νὰ ἐξηγήσῃ, ὅτι οὐ στενὸν τῷ ἱσθμῷ διωρίζεται ἡ ἀλήθεια πρὸς τὰ παρὰ τοῦ Κ. Π. λεγόμενα, ἀλλὰ τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν, ἐν τῷ ἄμκ δὲ ἰδρῶτι περιρρέμενος, ἵνα καταστήσῃ ἡλίου φαινότερον, ὅτι τὰ Ὀμηρικὰ ἐπη οὐδόλως μνημονεύουσι τῆς γενεαλογίης, καὶ τοῦτο διότι δὲν ὑπῆρχεν ἔτι τὸ γενεαλογηθῆσόμενον, συνομολογεῖ προδήλως τοῖς παρὰ τοῦ ἐπικρινόμενου ῥηθεῖσιν, ὥστε καὶ εὐγνωμοσύνης ἄξιος ἤθελεν εἰσθαι ὁ ἀνὴρ καθὼ ἐπίκουρος, ἂν δὲν ἐστερεῖτο προδήλως τῆς συνειδήσεως τῶν λόγων αὐτοῦ.

Παραπλήσιόν τι δὲ συμβαίνει καὶ ἐν τῷ τρίτῳ ἄρθρῳ, ἐν ᾧ, ἐπιχειρῶν νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸν περὶ τοῦ Ἑλλήνος καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ μῦθον, ὁ ἐλεγκτὴς συμράσκει πάλιν ἐν τοῖς κυριωτέροις τῷ ἐλεγχόμενῳ, καὶ τοι φανταζόμενος ὅτι ἀνασκευάζει αὐτόν. Διότι, πρῶτον, λέγει, ὅτι οἱ Αἰολεῖς εἶναι οἱ προπάτορες τῶν Ἑλλήνων, συγκεχυμένοι ἐν Θεσσαλίᾳ, πρὶν ἢ ἐξελθόντες διακριθῶσι κατὰ φυλὰς καὶ γλώσσας ἄρα συνομολογεῖ, ὅτι ὁ κοινὸς τίπος τοῦ μύθου, καθ' ὃν ἐξεναντίας οἱ Ἕλληνες εἶναι οἱ προπάτορες τῶν Αἰολέων, δὲν ἀπεικονίζει τὴν ἀρχικὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, καὶ ὅτι ἡ κατὰ φυλὰς διάκρισις εἶναι μεταγενεστέρα. Δεύτερον, λέγει, ὅτι ὁ μῦθος κατ' ἀρχὰς δὲν περιελάμβανεν εἰμὴ τὰ ὀνόματα τοῦ Δώρου, τοῦ Αἰόλου, τοῦ Ξούθου, τὰ δὲ τοῦ Ἀχαιοῦ καὶ τοῦ Ἴωνος προσεκηρτήθησαν αὐτῷ βραδύτερον, αὐτὸ δὲ τοῦτο εἶπε καὶ ὁ Κ. Π., ἐκτὸς ὅτι ἡ ἐν τῷ ἀρχικῷ μύθῳ παράλειψις τῶν ὀνομάτων ἐκείνων, κατὰ μὲν τὸν Κ. Π. δηλοῖ ὅτι οἱ Ἀχαιοὶ ἦσαν τεταπεινωμένοι, Ἴωνες δὲ οὐδόλως ἔτι ὑπῆρχον, κατὰ δὲ τὸν ἐπικριτὴν, ὅτι ἀμφότερα τὰ φύλα ἦσαν τεταπεινωμένα, ὡς ἐκ τῆς κατακτῆσεως τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ τῶν Δωριέων. Ἀλλ' ἡ ἐρμηνεία αὐτοῦ αὕτη προϋποτίθησιν ὡς ἀναμφύβολον, ὅτι Ἴωνες κατέχουν ἐν τῇ χειρσόνεισῳ πρὸ τῆς κατακτῆσεως, ὅπερ ἀμφοσθητεῖται, ὑπὸ δὲ τοῦ ἐπικριτοῦ δὲν ἀπεδείχθη, πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ὅπως δὴ ποτε, τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι κατ' αὐτὴν τοῦ ἐπικριτοῦ τὴν ὁμολογίαν, τὰ ὀνόματα τοῦ Ἀχαιοῦ καὶ τοῦ Ἴωνος προσεκηρτήθησαν τῷ μύθῳ πολὺ μετὰ τὰ ὀνόματα τοῦ Δώρου, τοῦ Αἰόλου καὶ τοῦ Ξούθου. Τοῦτο ὁμῶς δοθέντος, ἵπως τὸ ὄνομα τοῦ Ξούθου σημαίνει τὸν ξανθὸν πατέρα τοῦ Ἴωνος, ὡς μυρικώμενος τὰ μυριάκις ἀναμνησθέντα διδάσκει ὁ ἐπικριτὴς; Κατὰ τίνα ὁπλὰδὴ θαυμαστὴν μαντείαν, οἱ κατασκευάσαντες τὸν ἀρχικὸν τοῦ μύθου τύπον, οἵτινες οὐδόλως εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν πολὺ βραδύτερον προστεθέντα Ἴωνα, ἔλαβον ἐν τούτοις τὴν πρόνοιαν νὰ συγκαταλέξωσιν εἰς τὸν μῦθον αὐτῶν ὄνομα, τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἄλλο ἠδύνατο νὰ σημαίνει, ὡς βέβαιοι ὁ ἐπικριτὴς, εἰμὴ τὸν ξανθὸν πατέρα τοῦ Ἴωνος; — Τρίτον, συνομολογεῖ τὰς πολλὰς τοῦ μύθου ἀλλοι-

ώσεις, καὶ ἐπιλαμβάνόμενος μόνον τῶν παρὰ Εὐριπίδην παραλλαγῶν, θεωρεῖ ταύτας φουσιωτάτας, διὰ τὴν ἀνάγκην εἰς ἣν εὐρέθη ὁ ποιητὴς νὰ κολακεύσῃ τοὺς Ἀθηναίους; λησμονῶν ὅτι ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς καὶ ἄλλοι, οὐδεμίαν τοιαύτην εἶχον χρεῖαν ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Εὐριπίδης δὲν ἔξουρω πῶς ἐκολάκευε τοὺς Ἀθηναίους λέγων πρὸς τοὺς ἄλλους τὸν Ἑλληνα υἱὸν τοῦ Αἰόλου; καὶ ὅτι ἐπὶ πᾶσιν ἂν τὰ περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς ἀμοιβῆς σχέσεως τῶν Ἑλληνικῶν φυλῶν ἦσαν ὅπως συνθήκως λέγονται καὶ πιστεύονται, ἔπρεπεν ἀναγκάτως νὰ ὑπάρχῃ κοινὴ καὶ σταθερὰ ἐν Ἑλλάδι περὶ τούτου πεποιθήσις, ὑπαρχούσης δὲ τοιαύτης πεποιθήσεως, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀλλοιωῖνται ἐκαστοτε οἱ μῦθοι οἱ ἀπεικονίζοντες τοσοῦτον ἐμφανῆ καὶ ἀνασμιρσθήτητα πράγματα. — Ἐπειδὴ δὲ φαντάζεται ἐαυτὸν λέγοντα ἕτερα ἢ ὁ ἐπικρινόμενος, ἐνῷ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμφράσκει μετ' αὐτοῦ, ἄπορον δὲν εἶναι ὅτι καὶ ἐφαντάσθη πολλάκις τοῦτον λέγοντα ὅτι δὲν εἶπε. Τοιοῦτοτρόπως βέβαιοι λ. χ. ὅτι προσκόψας ἔπεσεν εἰς τὸ ἀνεξήγητον, ὅτι ὁ Ἑλληρ ἔχει δύο πατέρας, τὸν Δευκαλίωνα καὶ (τὸν) Δία, ἐνῷ τὸ ὄνομα τοῦ Δευκαλίωνος οὐδεπώποτε ἀναφέρεται ἐν τῇ πραγματείᾳ τοῦ Κ. Π. Ἀξιοὶ δὲ πρὸς τούτοις ὅτι οὗτος ἐσύγχυσε τὸν ἐν τῇ Αἰολίᾳ νήσῳ Αἰόλον, μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἑλλήνος Αἰόλου, ἐνῷ ἐξ ἐναντίας οἱ δύο οὗτοι Αἰόλοι ἐπιμαλέστατα διεκρίθησαν, ἐν σελ. 3 τῆς αὐτῆς πραγματείας. Τὸ δὲ ἀστειώτατον, ὀνομάζει ἐνταῦθα τὸν τελευταῖον τοῦτον Αἰόλον πάππον τοῦ Ἰάσονος (τοῦ Αἰσονος, τοῦ Κρηθέως, τοῦ Αἰόλου), ἵσως διότι, ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς διατριβῆς του ἐν τοῖς πανεπιστημίαις τῆς Εὐρώπης, ἐλησμόνησεν ἐν τῷ μεταξὺ τὰ μαθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἐν τῷ τετάρτῳ ἄρθρῳ ἐπιχειρεῖ νὰ ἐξηγήσῃ πῶς καὶ πότε διεδόθη τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα εἰς ὅλον τὸ ἔθνος; καὶ μετὰ πολλὰς προαναβολὰς, καὶ λουδορίας κατὰ τοῦ Πανεπιστημίου, κατὰ τοῦ Spectateur, κατὰ τῆς Πανδώρας, καθ' ὅλου τοῦ ἔθνους (*), καὶ πρὸ πάντων κατὰ τοῦ Κ. Π., ἐξ ὧν εἰκάζεται ὅτι μέλλει νὰ εἴπῃ τι καταπρεπτικώτατον τῶν δοξασιῶν τούτου, μεθύσας ἤδη ἀπὸ τῶν τοσούτων ὕδατων καὶ ἵππων ὑποπτέρων ἄρμα ζεύξας, περιάγει τὸν ἀναγνώστην διὰ τριῶν ὅλων στηλῶν τῆς Ἀθηνᾶς, ἵνα καταντήσῃ εἰς ποῖον νομίζετε συμπέρασμα; Ὅτι τὸ ὄνομα μετεδόθη εἰς τὸ ὅλον ἔθνος διὰ τοῦ Ὀμήρου καὶ τῆς Ἰλιάδος. Ἀλλ' ὧ θαυμάσιε ἐπικριτὰ, μήπως λέγῃς ἐπὶ τέλους ἕτερόν τι τῶν παρὰ τοῦ Κ. Π. πρεσβευθέντων; — Τί εἶπεν ὁ Κ. Π.; ὅτι τὸ ὄνομα δὲν ἐπεκράτησεν οὔτε διὰ κατακτῆσεως, οὔτε ὡς φυλετικόν, ἀλλὰ μεταξὺ τῆς 8 καὶ τῆς 7 ἑκατονταετηρίδος διὰ τῆς ἠθικῆς ἐνεργείας τῶν

(*) Ἐνταῦθα γενόμενος βλασημώτερος καὶ αὐτοῦ τοῦ Φαλμειρίου, ὁρίζει τοὺς πρεσβεύοντας ὅτι ὑπαρχουσιν ἐπὶ Ἕλληνας εἰς τὸν κόσμον.

ἐν Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖς χρηστέριον, καὶ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἀγῶνος. — Τί δὲ λέγεις σύ; ὅτι τὸ ὄνομα δὲν ἐπεκράτησεν οὔτε διὰ κατακτῆσεως οὔτε ὡς φυλετικόν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἠθικῆς ἐνεργείας. ... τῆς Ἰλιάδος, ὅ ἐστιν περὶ τὴν 8 ἢ τὴν 7 ἐκκτονταετηρίδα. Συμφωνεῖς ἄρα καὶ πάλιν ἐν τοῖς κυριωτέροις, διαφωνῶν μόνον ὡς πρὸς τὸ μέσον τῆς ἠθικῆς ἐνεργείας. Ἀλλὰ τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ, τὸ ὄνομα ἐπεκράτησε διὰ μόνης τῆς Ἰλιάδος, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἐξάπλωσιν αὐτοῦ κατ' οὐδὲν συνετέλεσαν τὰ χρηστήρια καὶ οἱ ἀγῶνες, θεωροῦμεν ἀνάξιον συζητήσεως.

Καὶ ἐνταῦθα ἀπολήγει ἡ ὅλη ἀνασκευὴ (*) τοῦ μέρους τῆς πραγματείας, τοῦ ἀσχολουμένου περὶ τὸν μῦθον τοῦ Ἑλλήνος καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ, ἀνασκευῇ, ἥτις, διὰ τὰς παρεκβάσεις αὐτῆς, παραθεθεῖσα εἰς δύο πλήρη τυπογραφικὰ φύλλα τῆς Ἀθηνᾶς, (ισοδυναμοῦντα ἰσως πρὸς τὰ τρία τῆς ὅλης πραγματείας τοῦ Κ. Π.), εἴμπορεῖ νὰ συγκεραλαιωθῇ ὡς ἐξῆς:

1ον. Ὅτι ἐν τοῖς Ὀμηρικοῖς ἔπеси δὲν μνημονεύεται ἡ γενεαλογία, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἔτι τὸ γενεαλογηθὲν μένον.

2ον. Ὅτι ὁ κοινὸς τύπος τοῦ μύθου δὲν ἀπεικονίζει τὴν ἀρχικὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἡ δὲ κατὰ φυλὰς διάκρισις εἶναι μεταγενεστέρα.

3ον. Ὅτι τὰ ὀνόματα τοῦ Ἀχαιοῦ καὶ τοῦ Ἰωάνος προσηρτήθησαν εἰς τὴν γενεαλογίαν ἐκείνην μετὰ τὴν κατὰ τὴν 8 ἢ τὴν 7 ἐκκτονταετηρίδα κατασκευὴν αὐτῆς.

4ον. Ὅτι πλείστη ἐπικρατεῖ ποικιλία περὶ τὴν διατύπωσιν τοῦ μύθου, καὶ

5ον. Ὅτι τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα ἐπεκράτησεν οὐχὶ διὰ κατακτῆσεως, οὐχὶ ὡς φυλετικόν, ἀλλὰ δι' ἠθικῆς τινος ἐνεργείας περὶ τὴν 8 ἢ τὴν 7 ἐκκτονταετηρίδα.

Ἀπαντα δὲ ταῦτα τὰ συμπεράσματα, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὑπογράφει ὁ Κ. Παπαρρήγιπoulos, καὶ τὸσφ προθυμότερον ὡς μαρτυροῦσιν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῇ ἀνασκευῇ αὐτοῦ γράψας τὴν ἐπίκρισιν ἐκείνην, εἶχε προδῆλως τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαραίτητον κρίσιν.

(*) Ἐν τινι τῶν ὑποσημειώσεων τοῦ τετάρτου τούτου ἄρθρου, ὁ ἐπικριτὴς ἐλέγχει τὸν Κ. Π. διότι, μετατυπώσας πέρυσι τέσσαρες ἀγνώστους ἐπιστολάς τοῦ Φρειδερίκου τοῦ Β, εἶπεν ἄληθον τὴν σημασίαν τῶν λέξεων *βειπεννιφοροι* καὶ *περτιχοφοροι*, ἐνῶ αὐτὶς σημαίνουσι προδῆλως, λέγει, πελεκοφόρους τινὲς καὶ βροπαλοφόρους (ἀπὸ τῶν *Λατινικῶν* *hippenis* καὶ *pertica*). Ἀλλὰ καὶ ἑτέρος τις, ἀμυθῆς βεδικίως ὑπὸ τοῦ ἐπικριτοῦ θεωρηθησόμενος καὶ αὐτὸς περὶ τὴν *Λατινικὴν*, ὁ σοφὸς ἐκδότης τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιστολῶν, Γουσταῦος Οὐόλφιος, ἐδίστασεν ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῶν λέξεων ἐκείνων, προσθεὶς εἰς ἐκατέρωσιν αὐτῶν τὸ σημεῖον τῆς ἀμφιβολίας (?). ὁ δὲ Κ. Π. δεῖς οὕτως ἐκδοεῖν, οὕτως διορθώσιν, οὕτως μεταφράσιν νέαν ἐπεχείρησε τῶν ἐπιστολῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ προχείρου μετεπύπωσε τὸ ἔργον τοῦ Γερμανοῦ ἐκδότη, ἐπανέλαβεν ἀπλῶς καὶ τὸν ἀμυθῆν ἐκείνον.

Ἀπὸ δὲ τοῦ πέμπτου ἄρθρου, εἰσερχόμενος ἤδη εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς συζητήσεως μέρος καὶ ἰδίως εἰς τὸ περὶ τοῦ Δωρικοῦ πολιτεύματος ἀντικείμενον, ἐπιχειρεῖ ὁ ἐπικριτὴς διὰ τεσσάρων ὁλῶν στηλῶν τῆς Ἀθηνᾶς, τὴν ἀνασκευὴν τοῦ ἐξῆς συντόμου τῆς πραγματείας χωρίου α. Εἰς Φαρὰς, εἰς Γερώνθρας καὶ εἰς Ἀμύκλας, οἱ Σπαρτιάται ἐπεμφαν κατὰ τὸν Παισανίαν ἀποίκους ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, ὥστε ἂν οἱ Σπαρτιάται ἦσαν Δωριεῖς, Δωριεῖς ἦσαν καὶ οἱ κάτοικοι τῶν τριῶν ἐκείνων πόλεων. Ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἴχνος ἀπαντῶμεν εἰς αὐτὰς τῶν λεγομένων Δωρικῶν νομίμων καὶ ἐθίμων, τῆς λεγομένης Δωρικῆς δικίτης καὶ πειθαρχίας. » Κατὰ πρῶτον δὲ ἐνταῦθα πραγματικῶς ἀντιλέγων τῷ ἐπικρινόμενῳ, ἀξιοῖ ὅτι αἱ Φαρὰι περὶ ὧν ὁ λόγος, αἱ παρὰ τοῦ Τηλέκλου κυριευθεῖσαι, δὲν ὀνομάζοντο *Φαραί*, ἀλλὰ *Φᾶρις*· ὅτι ἡ τοῦ Παισανίου φράσις α ἐπεμφαν οἱ Σπαρτιάται ἀποίκους παρὰ σφῶν » σημαίνει ἀπλῶς α παρ' ἐαυτῶν » ἥτοι ἰδικούς των, ὅχι ὅμως καὶ Σπαρτιάτας· ὅτι ὡς πρὸς τὰς Ἀμύκλας οὐδὲ περὶ ἀποστολῆς τοιούτων ἀποίκων (*) ὑπάρχει καὶ μία μόνη λέξις παρὰ Παισανίαν· ὅτι οἱ Δωρικοὶ θεσμοὶ ὑπῆρχον καὶ πρὸ τοῦ Λυκούργου ἐν Σπάρτῃ.

Ἰδωμεν ἂν περὶ τὴν ἀντιλογίαν ὑπῆρξεν εἰς τοῦ χέστερος ἢ ἐν τῇ ταυτολογίᾳ.

Ἡ πόλις, λέγει, ἣν ἐκυρίευσεν ὁ Τηλέκλος, ἡ καί μιν παρὰ τοῖς πρόποσι τοῦ Γαυγέτου, ὀνομάζεται *Φᾶρις*, καὶ οὐχὶ *Φαρὰι*, ὡς ἐσφαλμένως ἐκάλεσεν αὐτὴν ὁ Κ. Π. *Φαραί* δὲ εἶναι πόλις ἄλλη κειμένη πρὸς βορρᾶν τῆς Σπάρτης, ἐν τοῖς μεθορίοις τῆς *Μεσσηνίας*, τῆς *Ἀρκαδίας* καὶ τῆς *Λακωνικῆς*, καὶ διὰ τοῦτο ὅτε μὲν λέγεται πόλις *Μεσσηνιακὴ*, ὅτε δὲ *Λακωνικὴ*. Ἀριστομένους π. χ. ὁ Μεσσηνίος ἦρως θέλων νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν *Λακωνικὴν* ἔρχεται εἰς πρῶτην πόλιν τὰς *Φαρὰς* καὶ ἐκεῖθεν σκοπεύει νὰ γθῶσιν εἰς *Σπάρτην*, ἐνῶ ἂν ἤθελε νὰ ἀπάγῃ ἐκ τῆς *Μεσσηνίας* εἰς *Φᾶριν*, ἔπρεπε νὰ διέλθῃ πρῶτον διὰ τῆς Σπάρτης. Καὶ ἐν ὑποσημειώσει ἐπιφέρει ἄλλη εἶναι ἡ παραβαλλάσσιος πόλις *Φηραί*. Ἀλλὰ, ἀτυχέστατε ἐπικριτὰ, ὁ ἀμαρτάνων ἐνταῦθα, ὁ ἀμαρτάνων οἰκτρῶς καὶ ἐπανειλημμένως εἶσαι σύ, ὅχι ὁ παρὰ σοῦ ἐπικρινόμενος. Αἱ πόλεις περὶ ὧν ὁμιλεῖς εἶναι δύο καὶ ὅχι τρεῖς· μία, ἡ *Λακωνικὴ*, ἡ κατὰ σὲ *Φᾶρις* μόνον καλουμένη, ἄλλη δὲ ἡ *Μεσσηνιακὴ*, *Φηραί*, ἢ *Φεραί*, ἢ *Φαραί*. Ταύτας μόνους γνωρίζουσιν ὁ Στράβων, ὁ Παισανίας, ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος,

(*) Σημειωτέον ὅτι ἡ στερεότυπος ἐκδοσις τοῦ Παισανίου ἣν ἔχομεν ἀνὰ χεῖρας, γράφει ἐν τῷ περὶ Γερωνθρῶν χωρίῳ III. AXII. 5, α παρὰ σφῶν Ἀποίκους ἀπέστειλαν » ἡ δ' ἐκδοσις τοῦ ἐπικριτοῦ φέρει, φαίνεται, Ἐποίκους· ὅθεν παρατηρούμενος κατ' αὐτὴν τὸ χωρίον καὶ γράφον Ἐποίκους, παρακτάται τὸν Κ. Π. εἰς τὸ λεξικὸν ἵνα ἴδῃ τὴν διαφορὰν τὴν μεταξὺ τοῦ *Ἐποίκους* καὶ *Ἐποίκους*. Μικρὸν δὲ κατωτέρω αὐτὸς ὁ ἐπικριτὴς λέγει ὅτι εἰς Γερώνθρας ἐστίλησιν Ἀποίκους. Ἀλλ' ἡ ἀκριτοὺς κακοδουλίκα τοῦ ἀνθρώπου τούτου πέρας ἄν ἔχει.

ὁ Πάππιος, ὁ Γρότιος, ὁ Μάννερτος, ὁ Λήκιος, ὁ Φορβίγερος, ὁ Κούρτιος. Τῆς δὲ τρίτης, τῆς πρὸς βορρᾶν τῆς Σπάρτης ὁρῶν κειμένης, οἰκιστὴς καὶ κτίτωρ ἀνεδείχθη σὺ, ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1856. Ἰδοὺ πόθεν. Ἐν τῷ ἄτλαντι τοῦ Κιππέρτου τῷ ἐκδοθέντι ἐν ἔτει 1846 ἐσημειώθη τῶντι, πρὸς βορρᾶν τῆς Σπάρτης, ἂν καὶ οὐχί, ὡς λέγεις, ἐν τοῖς μεθορίοις τῆς Λακωνικῆς, τῆς Μεσσηνίας καὶ τῆς Ἀρκαδίας, ἀλλὰ εἰς τὰς ὑπαιρέας τοῦ Πάρωνος, καὶ οὐχί πάλιν ὀριστικῶς, ἀλλὰ μετὰ τοῦ διστιχτικοῦ σημείου ('), πόλις Pherai, ἣτις ὁμῶς, καθὼς προδήλως κατὰ παραδρομὴν, ἢ κατὰ εἰκασίαν τινὰ πάτη βέβαιον, ἐστρημένον, αὐτόθι εἰσφρήσασα, ἀφῆρθε ἀμέτῳ ἀπὸ τοῦ μεγάλου χάρτου τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κιππέρτου ἐκδοθέντος ἐν ἔτει 1847, καὶ δὲν ὑπάρχει σεσημασμένη, φυσικῶς τῷ λόγῳ, οὔτε ἐν τῷ χάρτῳ τοῦ Μυλλέρου, οὔτε ἐν τῷ χάρτῳ τοῦ νεωτάτου καὶ τελειοτάτου Γεωγράφου τῆς ἀρχαίας Πελοποννήσου, τοῦ Κουρτίου. Ὁ δὲ ἐπικριτὴς, ἐν τῇ παραφρᾷ του, δὲν παρέτήρησε ταῦτα πάντα καὶ παρασυρθεὶς ὑπὸ τῆς πρώτης παραδρομῆς τοῦ Κιππέρτου, ἐνέπεσεν εἰς τὸν βόθρον ὃν δι' ἑτερον παρεσκύαζεν. Ὅτι δὲ ἰδίως ἡ πόλις εἰς ἣν ἦλθεν ὁ Ἀριστομένης εἶναι αἱ παρὰ τοῖς πρόποσι τοῦ Τυγίτου Φαράι (ἢ κατὰ σὲ μόνον Φαίρις καλουμένη), σὲ τὸ διδάσκει διχρόρῃδην ὁ Κούρτιος, ἐν τῇ Πελοποννήσῳ αὐτοῦ, τόμῳ 2, σελ. 319, σημ. 48, ὅπου παρατίθεται καὶ τὸ ἐξῆς χωρίον τοῦ Πυσανίου, IV, XVI, 5. α' Ἀριστομένης — ἦλθεν ἐπὶ πόλιν τῆς Λακωνικῆς τὸ μὲν ἀρχαῖον ὄνομα καὶ ἐν Ὀμήρῳ καταλόγῳ Φαίριν, ὑπὸ δὲ τῶν Σπαρτιατῶν καὶ προσοικῶν καλουμένην Φαίρις, ἢ ἐξ οὗ μανθάνεις καὶ ὅτι τὸ ὄνομα Φαίρις εἶναι τὸ ἀπηρχαιωμένον, πολὺ δὲ κοινότερον τὸ ὄνομα Φαραί, ὅπερ μεταχειρίσθη ὁ Κ. Π. : Ὅρῃς ἤδη οἶας καὶ ὄσας ἀκάνθας ἔχουσιν αἱ ἐπικρίσεις.

Οἱ Σπαρτιάται, λέγει, ἐπεμφαν εἰς Φαίρις καὶ εἰς Γερώνθρας ἀποίκους παρὰ σφῶν, ὃ ἐστὶ παρ' ἐαυτῶν, ὃ ἐστὶν . . . ὅχι Σπαρτιάτας. Ἐν ἄλλαις λέξεσι, παρ' ἐαυτῶν μὲν, ἀλλ' οὐχὶ παρ' ἐαυτῶν ! Ἐνταῦθα δὲ ἀρμολογεῖ τὸ τοῦ Μολιέρου.

Pourtant quand je me tâte . . .

Il me sembla que je suis moi . . .

Ὁ Πυσανίας, λέγει, οὐδὲ γὰρ ἀναφέρει περὶ τῆς ἀποδιώξεως τῶν Ἀμυκλαίων καὶ, γαυριῶν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ αὐτοῦ ἐρμηνείᾳ, ἀνκράζει ὁ ἐπικριτὴς ἐν θριάμβῳ. Οὕτως ἐξηγοῦσι τὸν Πανσανίαν οἱ μαθόντες πρῶτον τὰ γράμματα τοῦ γυμνασίου καὶ ἔπειτα τὰ μεγάλα. Ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ ἀμείλιχον τοῦ Πυσανίου χωρίον, III, II, 6, ἐκράνυξε στεντορεῖα τῇ φωνῇ αὐτοῦ δ' Ἀμυκλαίης. . . ἐκβλάλυσιν ἢ ὅθεν ὁ ἐπικριτὴς, μετὰ 3 ἡμέρας, μεθῶν, ὡς φαίνεται, ἐν τῷ μπαζῷ, τὰ γράμματα τοῦ γυμνασίου, ὁμολογεῖ ἐν ἀρχῇ τοῦ ἑαυτοῦ άρθρου, ὅτι παρεξήγησε τὸν Πυσανίαν καὶ δὲ τῶντι ἐξέβληθον καὶ οἱ Ἀμυκλαίη. Ὅπως περὶ ἡμῶν τὴν χρηστὴν ἐλπίδα, ὅτι ἐξκολουθῶν νὰ μανθάνῃ τὰ

γράμματα τοῦ γυμνασίου, πολλὰ καὶ ἄλλα θέλει ἐπανορθώσει ἀμαρτήματα αὐτοῦ.

Τελευταῖον οἱ Δωρικοὶ θεσμοί, ὃ ἐστὶν ἡ Δωρικὴ πενταρχία καὶ εὐνομία ὑπάρχον, ὡς βεβαίως ὁ ἐπικριτὴς, καὶ πρὸ τοῦ Λυκούργου ἐν Σπάρτῃ διὰ τί; Διότι κατὰ τὸν Θουκυδίδην, I, 18, ἡ Λακεδαιμῶν, μετὰ τὴν κτίσιν τῶν νῦν ἐνοικούντων Δωριέων, ἐπὶ πλεῖστον χρόνον (καὶ ῥητῶς μέχρι τῆς τοῦ Λυκούργου ἐποχῆς) ἐστασίαζε· διότι κατὰ τὸν Ἰσοκράτην, ἐν τῷ Πανκῶν. ΟΓ., οἱ Λακεδαιμόνιοι, μέχρι τοῦ Λυκούργου, ἐστασίαζον ὡς οὐδένες ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων· διότι κατὰ τὸν Πλούταρχον, Λυκ. II, ἀνομία καὶ ἀταξία καταῖχε τὴν Σπάρτην μέχρι τοῦ Λυκούργου· διότι κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, I, 65, μέχρι τοῦ Λυκούργου, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἦσαν κακονομώτατοι σχεδὸν πάντων Ἑλλήνων· διότι κατὰ Ἀριστοτέλην, Β, I, 3, ἡ ἐπὶ Χεριλάου ἰδρυθεῖσα ἐν Σπάρτῃ ἀριστοκρατία διεδέχθη τὴν πρότερον ἐπικρατοῦσαν αὐτόθι τυραννίδα· καὶ διότι ἐπὶ πᾶσιν ἔγνος οὐδὲν τῶν λεγομένων Δωρικῶν θεσμῶν κινεῖται ἐν Σπάρτῃ πρὸ τοῦ Λυκούργου.

Οὕτω δὲ εὖ καὶ ἐπιταχένως ἀνασκευάσας τὸ μέρος τοῦτο τῆς πραγματικῆς, μεταβαίνει εὐπετῶς ὁ ἡμέτερος ἐπικριτὴς εἰς ἕτερον τοῦ λόγου ἀντικείμενον. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἄλλοτε.

Φ.

Εἰς τῶν ἀκροατῶν
τοῦ Κ. Κ. Παπαρρηγοπούλου.

ΟΔΥΜΗΙΑ.

—462—

Κατ' αὐτὰς ἐγένετο πολὺς λόγος εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας, περὶ συστάσεως ἀγώνων Ὀλυμπιακῶν καὶ Ἀκαδημίας, δαπάνῃ φιλοτίμῳ καὶ δαφιλῇ. δύο ὁμογενῶν, τοῦ ἐν Βιέννῃ γνωστοτάτου βιβρόνου Κ. Σ. Σίνα, καὶ τοῦ ἐν Δακίᾳ ταγματάρχου τῆς ἡμετέρας φάλαγγος Κ. Ζάπα.

Καὶ περὶ μὲν τῶν τοιαύτων συνεισφορῶν θέλομεν ὁμιλήσει ἄλλοτε ἐν ἐκτάσει, ὅταν κατορθώσωμεν νὰ πορισθῶμεν σημείωσιν ὅσον οἶόν τε ἀκριβὴ τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἑλληνίδος φυλῆς· διότι τοιαύτη φιλοπατρία πρόθυμος εἰς μεγάλας θυσίας χρηματικὰς, καὶ ἂν ἀπαντᾷται ἀλλαχοῦ, δὲν ἀπαντᾷται ὁμῶς τόσῳ κοινῇ καὶ τόσῳ ἀθρόως γινομένη.

Περὶ δὲ τῶν καταστημάτων, ἐπειδὴ τούτων ἡ σύστασις ἀπερασίθη ἤδη, ὡς λέγεται, ὑπ' αὐτῶν τῶν δωρητῶν, εἰς ἡμᾶς τοῦτο μόνον ἀπολείπεται, τὸ νὰ συστήσωμεν τὴν μετὰ συνέσεως διοργάνωσιν αὐτῶν, τὸν προσδιορισμὸν ἀγώνων ἱκανῶν νὰ ἀνάπτυξωσι τὰ ἔργα τῆς διανοίας, τῆς τέχνης καὶ τῆς βιομηχανίας, καὶ πρὸ πάντων τὴν μετὰ δικαιοσύνης βραβεΐαν, διότι τότε μόνον ἐνθαρρύνεται ἡ φιλοτιμία